

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

**Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Vidékfejlesztési agrármérnök alapképzési szak**

A vidékre költözés változó motivációi napjainkban

Belső konzulens:	Dr. Koncz Gábor egyetemi docens
Belső konzulens intézete/tanszéke:	Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Készítette:	Nemoda Gréta

Gyöngyös

2023

Absztrakt

A dolgozatom témája a vidékre költözés változó motivációi napjainkban, mellyel célom az volt, hogy megismerjem a vidéki lakók véleményét a vidékről, és saját helyzetének értékelését, illetve terveit, különös tekintettel a fiatalabb korosztályra.

A dolgozatba igyekeztem bevonni a tanyák és külterületeken élők megsegítésére vonatkozó intézkedéseket, valamint megismerni a vidéki lakosságban képviselt arányukat. A kutatásom során rövid betekintést nyerhettünk a magyar vidéken élők jelenlegi helyzetébe, annak meghatározó tényezőibe és – bizonyos szinten – abba ahogyan, az ott élők megélik azt. Megismerhettük a szekunder adatokon keresztül azokat a tényezőket és változásokat melyek a leginkább érintik a magyar vidéken letelepedni kívánó réteget. Igyekeztem bemutatni emellett a támogatási alternatívákat is, melyeket a vidéki terekben ki tud használni a lakosság.

A dolgozat felépítését a szakirodalmi áttekintéssel kezdtem meg, mellyel igyekeztem megalapozni a szakterülethez tartozó információkat, melyeknek ismerete elengedhetetlen a magyar vidéket manapság jellemző folyamatok értelmezéséhez. A szakirodalmi anyagok annak ellenére, hogy egymástól elsőre elkülönülni látszanak, igenis összekapcsolódnak és nagyon jól tükrözik, hogy a magyar vidék nem csak hogy mekkora részt képvisel hazánk geológiai, kulturális, gazdasági és társadalmi részéből, hanem hogy mennyire összetett rendszer is egyben. E fejezet tartalmazza a magyar vidéken végbement vándorlási folyamatokat, a tanyák kialakulásának összefoglalását, a felszámolásokra irányuló kezdeményezéseket, a ruralitás megnyilvánulását, az összehangolt fejlesztés fontosságát, a vidék fogalmát és hogy miben rejlik a vidék vonzereje. Ismertetem továbbá a magyar falvakban igénybe vehető támogatásokat is.

Anyag és módszer fejezetben összefoglalom a primer és szekunder kutatásban használt módszereket, adatbázisokat, és bemutatom a kérdőíves felméréshez kapcsolódó mintát is a kitöltők összetételének jellemzőivel.

Az eredmények fejezetemben ismertetem azokat az eredményeket a kérdőíves felméréssel kapcsolatban, melyet a támogatások, valamint a tanyasi és vidéki életformák véleményezésére készítettem el. A kitöltést százan végezték el, és internetes felületen tettem közzé a minél egyszerűbb adatbevitel céljából. Bemutatom a primer és a szekunder adatokból készült eredményeket ábrákkal, táblázatokkal és térképekkel, elősegítve az eredmények könnyebb érthetőségét a vizuális elemek beépítésével.

E fejezetben bizonyítást nyer két hipotézisem. Egyik miszerint a falvakban élők elégedetlenebbek a települések ellátottságával, mint a vidéki kisvárosok lakói. Másik bizonyítást nyert hipotézisem szerint a vándorlások irányai hazánkat tekintve nem változtak a 100 évvel ezelőttiekhez képest. A harmadik hipotézis, amit megfogalmaztam a kutatás kezdetét megelőzően, cáfolásra került. Ezzel azt feltételeztem, hogy a lakóhely kiválasztásában fontos szereppel bír, hogy viszonylag alacsony áron jussunk ingatlanhoz, valamint a munkahely közelsége is döntő szereppel bír. Kutatásom eredményeképpen a kitöltők szerint a legfontosabb fejlesztendő területek a vidéken az infrastruktúra, a szolgáltatások színvonalának javítása és munkahelyek számának növelése is rendkívül fontos. A kérdőív kitöltőinek több mint fele elgondolkodott a koronavírus hatására, hogy önellátásba kezdjen, és azt is megtudtam, hogy az otthonvándorlás tekintetében a legfontosabb szempontok számukra a jó közbiztonság, az esztétikus környezet, valamint fontos számukra az oktatási intézmények jelenléte is.

Megismertem a véleményüket a tanyákkal kapcsolatban, és megállapítottam, hogy manapság is övezi vidékidealizálás a vidéket, különösen a tanyákat. Szekunder adatok fejezetben megállapítom, hogy a tanyák fejlesztésének előmozdítása csakis és kizárólag az alapvetően is tanyás térségnek számító területekre korlátozódik. Szekunder eredmények fejezetben térképpel bemutatom a lakáshelyzet alakulását építések és megszűnések alapján, illetve egy ehhez hasonló térképen az épített lakások számát 10 000 főre vetítve településenként 2022-ben. Megállapítom ugyanebben a fejezetben, hogy a lakhatással kapcsolatos költségek emelkedése nem csak Magyarországot érintette Európában, de hazánkban volt a legnagyobb mértékű ez az emelkedés. Táblázatokkal szemléltetem, hogyan változott a lakásépítés költsége az elmúlt években, valamint azt is, hogyan gyengült a forint értéke az elmúlt évek folyamán.

A javaslatok fejezetben megtettem javaslataimat a vidéki terek fellendítésével kapcsolatban, melyben leírtam, hogy a legfontosabb fejlesztendő területnek az oktatást tekintem és fontos, hogy az emberek képességeit, kompetenciáit fejlesszük a materialista szempontú beruházások mellett, hiszen manapság az élethosszon át tartó tanulás a legkifizetődőbb.